

FACTSHEET 2
Gevolgen voor Nederland
Fit for 55

De voorstellen uit het Fit for 55 pakket hebben grote gevolgen voor het Nederlandse energie- en klimaatbeleid. Dit concludeert het Planbureau voor de Leefomgeving in de recent verschenen publicatie 'Nederland Fit for 55? Mogelijke gevolgen van het voorgestelde EU-klimaatbeleid.' En hoewel het kabinet de voorstellen van de Europese Commissie in grote lijnen omarmt, zijn er o.a. bij de Raad van State zorgen over een effectieve uitvoer. Deze factsheet geeft achtergrond over het Fit for 55 pakket en de gevolgen voor Nederland. Factsheets 1 en 3 gaan in op respectievelijk de hoofdlijnen van het Fit for 55 pakket en de gevolgen voor decentrale overheden.

PBL: EU-klimaatvoorstellen vragen van Nederland grotere inspanningen en op onderdelen andere koers'

Het PBL stelt dat de regering met het Klimaatakkoord uit 2019 op onderdelen verder ging dan vereist volgens het geplande Europese beleid. Ook zal het Fit for 55 pakket zal er voor Nederland in de EU een gelijk spelveld ontstaan. Op andere terreinen is de uitgangspositie minder gunstig. Veel van de nieuwe of aangescherpte doelen zoals geformuleerd in Fit for 55 vragen om nieuw beleid van Nederland. Dit gaat bijvoorbeeld om de Effort Sharing Regulation (ESR) waarin een extra uitstootreductie in 2030 van ongeveer 15 megaton in de gebouwde omgeving, de mobiliteit, de landbouw en de lichte industrie moet worden gerealiseerd. Ook de herzieningen van de richtlijn voor hernieuwbare energie en de richtlijn voor energie-

efficiency vragen om een grotere nationale inspanning van Nederland. Verder stelt het PBL dat het pakket zich slecht verhoudt tot het Nederlandse energiebeleid voor de industrie, met name op het gebied van de waterstofstrategie en de doelen voor hernieuwbare warmte en energiebesparing. De aandacht voor energiearmoede vanuit Brussel is voor Nederland relatief nieuw, volgens het PBL is er extra inspanning nodig om in het energiebeleid aandacht aan energie-armen te besteden.

Het Kabinet omarmt Fit for 55

Recentelijk heeft het demissionaire Kabinet zijn zienswijze gegeven op het 'Fit for 55-pakket,' het pakket met nieuwe maatregelen van de Europese Commissie ter bevordering van de verduurzaming in de EU. Volgens het kabinet zijn de aangescherpte Europese milieudoelstellingen in overeenstemming met het klimaatdoel zoals vastgelegd in het regeerakkoord Rutte-III. Een Europese aanpak bespaart kosten en voorkomt dat er tussen Europese landen oneerlijke concurrentievoordelen ontstaan, aldus het kabinet.

Het verdelen van de kosten van de energietransitie, o.a. het doormiddelen van de herziene Verordening verdeling inspanningen (ESR), het terugdringen van emissies door middel van de Clean Vehicles Directive en het aanscherpen van het Europese systeem van emissiehandel (ETS) in het kader van 'Fit for 55', zijn maatregelen die door het kabinet worden gesteund. Na de presentatie van deze zienswijze, bij de presentatie van de miljoenennota, kondigde het kabinet aan 6,8 miljard euro meer te investeren in klimaatbeleid, deels om het Klimaatakkoord uit te voeren. Voor decentrale

1. <https://www.pbl.nl/nieuws/2021/eu-klimaatvoorstellen-vragen-van-nederland-grotere-inspanningen-en-op-onderdelen-andere-koers>

overheden wordt 73 miljoen euro vrijgemaakt om het Klimaatakkoord uit te voeren.

Het kabinet benadrukt dat de huidige demissionaire regering een zekere flexibiliteit zal behouden ten aanzien van de onderhandelingen over het Fit for 55 pakket zodat de volgende regering Nederlandse de inzet en positie nog kan verfijnen.

In de Tweede Kamer worden de Fit for 55 plannen doorlopend in commissievergaderingen besproken.

Raad van State: klimaatdoelen voor 2030 en 2050 uit zicht

Met ingang van 1 september 2019 heeft Nederland een Klimaatwet. Hierin is vastgelegd dat de Raad van State het klimaatbeleid jaarlijks toetst. Dit jaar concludeerde de Raad dat de klimaatdoelstellingen in de Nederlandse Klimaatwet voor 2030 en 2050 uit zicht zijn. De Raad van State stelt dat de Nederlandse Klimaatwet zelf ook substantiële wijziging behoeft in het licht van de nieuwe Europese Klimaatwet en andere nieuwe Europese klimaatregelgeving zoals Fit for 55, mede omdat de Europese regelgeving ambitieuzer en specifiek is. Wat betreft de relatie met andere overheden wordt gesteld: *“Om klimaatverandering tegen te gaan is meer nationale regie nodig - in bestuur én uitvoering. Er is één minister in het kabinet nodig die de verantwoordelijkheid voor het totale klimaatbeleid draagt. Daarnaast kan worden gedacht aan een adequate, nationale programmaorganisatie onder diens verantwoordelijkheid, gericht op monitoring en sturing van de uitvoering. Gemeenten, provincies, waterschappen moeten een stevige rol behouden in de fase van consultatie en overleg, en uiteraard in het netwerk van de uitvoering.”*

Verder lezen

- PBL, Nederland Fit for 55? Mogelijke gevolgen van het voorgestelde EU-klimaatbeleid September 2021 <https://www.pbl.nl/publicaties/nederland-fit-for-55>
- Rijksoverheid, Kamerbrief over beoordeling van het Fit-for-55-pakket van de Europese Commissie, September 2021, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/09/17/kamerbrief-over-beoordeling-van-het-fit-for-55-pakket-van-de-europese-commissie>
- 14 fiches over het Fit-for-55 pakket opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissie voorstellen (BNC). September 2021 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/09/17/kamerbrief-inzake-informatievoorziening-over-nieuwe-commissievoorstellen>
  - Fiche 1: Herziening Richtlijn Hernieuwbare Energie
  - Fiche 2: Herschikking Richtlijn energie-efficiëntie
  - Fiche 3: Herziening Richtlijn energiebelastingen
  - Fiche 4: Verordening bijmengverplichting van duurzame luchtvaartbrandstoffen
  - Fiche 5: Verordening stimuleren hernieuwbare en koolstofarme brandstoffen in de zeevaart
  - Fiche 6: Verordening uitrol infrastructuur alternatieve brandstoffen
  - Fiche 7: Verordening aanscherping CO2-normen nieuwe personen- en bestelauto's in 2030 en 2035
  - Fiche 8: Herziening richtlijn EU ETS voor luchtvaart en implementatie CORSIA
  - Fiche 9: Herziening EU ETS, herziening MSR
  - Fiche 10: ESR Verordening
  - Fiche 11: Voorstel tot aanpassing LULUCF-verordening
  - Fiche 12: Mededeling EU-Bossenstrategie
  - Fiche 13: Verordening Carbon Border Adjustment Mechanism
  - Fiche 14: Verordening Social Climate Fund (SCF)
- Raad van State, Concept Klimaatnota 2021, Oktober 2021 <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/%40127315/w18-21-0275-iv/>